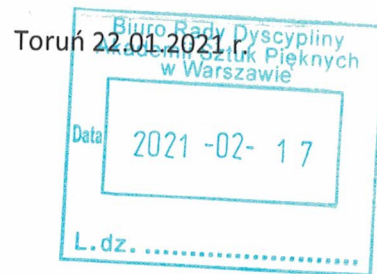

Dr hab. Marek Zajko, prof. UMK
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Sztuk Pięknych
Katedra Grafiki

Recenzja pracy doktorskiej, oraz ocena dorobku artystycznego Pani mgr Aleksandry Owczarek sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i restauracja dzieł sztuki, które zostało wszczęte na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

Recenzja została zlecona przez Radę Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Do zlecenia została dołączona przewidziana przez ustawę dokumentacja, która zawiera pismo informujące mnie o wyznaczeniu na recenzenta, oraz dokumentację kandydatki (wersja elektroniczna i papierowa):

- Pracę doktorską i opis pracy, będące przedmiotem przewodu doktorskiego
- Portfolio kandydatki
- Wykaz dorobku artystycznego 2009-2020, (wraz z dokumentacją)
- Dokumentację elektroniczną wniosku wraz z załącznikami (pliki PDF na płycie DVD)

Całość dokumentacji jest pełna, zawiera wszystkie wymagane dokumenty, co spełnia ustawowe wymogi postępowania doktorskiego.

Dane personalne i życiorys

Pani mgr Aleksandra Owczarek urodziła się 25 czerwca 1987 roku w Warszawie. Wykształcenie artystyczne zdobyła studiując na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, na Wydziale Grafiki. Tytuł magistra uzyskała w 2011 r. za graficzny cykl pt. *Figury*, zrealizowany w Pracowni Grafiki Warsztatowej, pod kierunkiem prof. Andrzeja Węclawskiego. Dodatkowo zrealizowała również aneks z rysunku, pod kierunkiem prof. Henryka Gostyńskiego i aneks z malarstwa u prof. Pawła Nowaka. Dyplomowy zestaw grafik, uzyskał wyróżnienie Rektora ASP w Warszawie i był prezentowany na wystawie najlepszych dyplomów artystycznych w Gdańsku. Kolejnym etapem rozwoju zawodowego mgr Aleksandry Owczarek, było objęcie w 2011 r., funkcji asystenta w dyplomującej Pracowni Grafiki Artystycznej prof. Piotra Smolnickiego na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie. Z doświadczenia wiem, że propozycje pełnienia funkcji asystenta, tuż po ukończeniu studiów, są zazwyczaj składane ciekawym, wybijającym się twórczym osobowościom, które swoim talentem, wiedzą i pracą artystyczną, a także zdobywanymi stopniowo umiejętnościami dydaktycznymi, będą gwarantem, wypracowanej przez poprzedników - rangi macierzystej uczelni. Nie mam żadnych wątpliwości, że w przypadku mgr Aleksandry Owczarek, wybór i powierzenie jej w/w obowiązków był jak najbardziej właściwy, a jej kompetencje i późniejsza działalność artystyczna, dydaktyczna i organizacyjna doskonale to potwierdzają.

Dorobek artystyczny

Pani mgr Aleksandra Owczarek jest artystką, coraz wyraźniej zaznaczającą swoją twórczą obecność w środowisku graficznym, zarówno tym ogólnopolskim, jak również poza granicami kraju.

Stylistyka oraz forma plastyczna jej prac jest przy tym bardzo zróżnicowana. Oscyluje pomiędzy tradycyjnymi rozwiązaniami grafiki warsztatowej, rysunku, malarstwa, a działaniami z obszaru grafiki cyfrowej, projektowej, czy instalacji artystycznej. Przekracza tym samym tradycyjny podział dyscyplin i specjalizacji, w ramach szeroko pojmowanej działalności współczesnego artysty-grafika. Pomimo tej różnorodności wypowiedzi artystycznej, zawsze mamy do czynienia z realizacjami dobrze zakomponowanymi, które wyróżniają się biegłością technologiczną, a jednocześnie charakteryzują się dużą siłą przekazu ideologicznego. Jednak to grafika warsztatowa, przede wszystkim – wkłęsłodruk, oraz autorskie eksperymenty formalne w obrębie właśnie tej techniki, najmocniej określiły zakres twórczej działalności autorki. Pozwoliły również zbudować podstawy własnego, rozpoznawalnego języka graficznego, wyróżniającego się w dużej masie działań i realizacji wśród twórców jej pokolenia.

Potwierdza to dokumentacja działalności artystycznej doktorantki, od momentu uzyskania dyplomu artystycznego w 2011 r.: 4 wystawy indywidualne, udział w ponad 50 wystawach zbiorowych, konkursach, przeglądach graficznych – krajowych jak i międzynarodowych. Szczegółowy wykaz zawarty jest w dokumentacji. Za swoją dotychczasową działalność artystyczną otrzymała 3 nagrody i 1 wyróżnienie, min.: Nagrodę Towarzystwa Jerzego Piotrowicza w Poznaniu, na 7 Biennale Grafiki Studenckiej, (2011 r.), oraz Nagrodę Fundacji Stypendia i Nagrody im. Tadeusza Kulisiewicza w Warszawie, (2012 r.). Przedstawiony dorobek artystyczny świadczy o konsekwentnym rozwoju twórczym doktorantki.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Mgr Aleksandra Owczarek jest również utalentowanym pedagogiem. Z dużym zaangażowaniem uczestniczy w zajęciach dydaktycznych Pracowni grafiki alternatywnej i technik offsetowych, kierowanej przez Prof. Piotra Smolnickiego, na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie. Początkowo od 2011 r. na studiach niestacjonarnych, natomiast od roku akademickiego 2012/2013, również na studiach stacjonarnych. Współprowadzi zajęcia ze studentami grup: Grafika – II, III, IV, V rok studiów stacjonarnych, Grafika – III rok studiów niestacjonarnych I stopnia, Grafika – I, II, III rok studiów niestacjonarnych II stopnia, Malarstwo, Sztuka Mediów, Wzornictwo, Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki, Architektura Wnętrz – II, II, IV, V rok studiów dziennych. Prowadzi także dodatkowo, zajęcia z Podstaw Grafiki Warsztatowej dla studentów II roku studiów stacjonarnych (w roku akademickim 2017/2018, oraz 2018/2019). Jest zaangażowana w przygotowanie i realizację prac dyplomowych studentów na różnych poziomach nauczania: dyplomy magisterskie na studiach stacjonarnych, dyplomy licencjackie i dyplomy magisterskie na studiach niestacjonarnych. Pełen wykaz zajęć dydaktycznych znajduje się w dokumentacji.

Odpowiedzialność i rzetelność mgr Aleksandry Owczarek, jako pedagoga przejawia się również w ponadprogramowych działaniach, stymulujących twórcze ambicje i rozwój studentów, min.: współorganizacja i opieka dydaktyczna wystaw, warsztatów i plenerów studenckich, organizacja wycieczek studenckich na wystawy i przeglądy graficzne, merytoryczna opieka przy realizacji projektów ze studentami z zagranicy, w ramach programu Erasmus, przygotowanie i organizacja wystaw dyplomowych i końcoworocznych. Uczestniczy w programach popularyzatorskich, sympozjach, warsztatach, plenerach i imprezach o wymiarze edukacyjnym.

Warto również zwrócić uwagę na inicjatywę doktorantki - organizację spotkań zaproszonych artystów-grafików, reprezentujących różne uczelnie artystyczne - ze studentami w Pracowni grafiki

alternatywnej i technik offsetowych. W ramach cyklu odbyło się do tej pory 7 spotkań, wraz z przygotowaniem wystaw prezentowanych artystów, oraz ich wykładów.

Działalność na tym polu, potwierdza zaangażowanie autorki w zakresie popularyzacji nauki i sztuki, oraz promowaniu potencjału artystycznego Wydziału Grafiki ASP w Warszawie.

W ramach działalności organizacyjnej na rzecz Uczelni, Wydziału i Pracowni w ostatnich latach powierzono mgr Aleksandrze Owczarek obowiązki min.: członkini Uczelnianej Komisji Wyborczej ASP w kadencji 2020-2024, (reprezentantka Wydziału Grafiki), przedstawicielka młodszych pracowników w Radzie Wydziału Grafiki w kadencji 2016-2020, oraz wcześniej w kadencji 2012-2016, współorganizatorka IV Międzynarodowego Triennale Sztuk Graficznych im. T. Kulisiewicza - IMPRINT 2017, ASP Warszawa, oraz kuratorka wystawy triennale - „Idee graficznego myślenia” w Galerii Spokojna (w tym koncepcja, przygotowanie ekspozycji i działania organizacyjne), kilkakrotnie aktywnie uczestniczyła w procesie rekrutacji na Wydział Grafiki i egzaminach wstępnych na studia stacjonarne i niestacjonarne, organizacja wystaw i warsztatów w Pracowni grafiki alternatywnej i technik offsetowych, oraz przygotowanie materiałów promocyjnych imprez.

Obszar działań dydaktycznych i organizacyjnych doktorantki jest znaczący. Oprócz własnego rozwoju artystyczno-naukowo-badawczego, znakomicie potrafi wykorzystać swój potencjał w procesie dydaktycznym, popularyzatorskim i organizacyjnym, – co dodatkowo potwierdza jej kompetencje zawodowe.

Ocena pracy doktorskiej:

Część artystyczna - *Abruptum*

Opis pracy doktorskiej – *Abruptum*

Osiągnięcia artystyczne, oraz dorobek graficzny mgr Aleksandry Owczarek znam z konkursowych pokazów i prezentacji. Mimo młodego wieku należy do grupy wyróżniających się twórców, którzy aktywnie realizują się, jednocześnie w działalności pedagogicznej jak i artystycznej. Pani Aleksandra Owczarek to dojrzała artystka, umiejętnie korzystająca z dotychczasowych doświadczeń warsztatowych: zarówno tych, z okresu studiów na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, jak i tych, które zdobyła pracując nad grafiką już samodzielnie, jako wykładowca w Pracowni grafiki alternatywnej i technik offsetowych. Doktorantka stosując w swojej twórczości przede wszystkim tradycyjne techniki druku wklęsłego, uzupełnia je własnymi pomysłami warsztatowymi i formalnymi eksperymentami w oparciu o zróżnicowane media: rysunek, malarstwo, druk cyfrowy, kreując charakterystyczny, wielowymiarowy język wypowiedzi artystycznej.

Aleksandra Owczarek, od początku swojej drogi twórczej - tworzy serie prac, z których każda, stanowi ustalony, określony zestaw pozwalający na dowolne rozwijanie wybranej problematyki. Natura powstawania cykli najczęściej wiąże się z chronologią ich tworzenia – jedne powstają z drugich, kolejne są konsekwencją wcześniejszych. Często są skutkiem kolejnego etapu pracy nad wcześniej podjętym tematem, konkretnym motywem czy nawet ideą. W przypadku autorki, każdy kolejny zestaw, uosabia odrębną naturę jej doświadczeń osobistych i artystycznych, akcentując (charakterystyczne dla danego okresu) elementy formy plastycznej. Pomimo cezury czasowej i odmiennej tematyki, wszystkie cykle artystki łączą się w nadrzędną całość, refleksyjną, emocjonalną, opartą z jednej strony na wnikliwej autoanalizie i obserwacji, a z drugiej na dokładnie przemyślanej

strukturze pojęciowej. Konstrukcja jej prac wynika właśnie z doboru właściwych znaczeń, celowych działań warsztatowych, oraz klarownego, czytelnego języka wizualnego.

W swoich założeniach artystycznych doktorantka wyraźnie to akcentuje: *Nigdy nie chciałam, nie potrzebowałam robienia sztuki intelektualnej, opartej na koncepcie podpartym jedynie stroną wizualną. Takie działania są mi obce i często niezrozumiałe; skoro jestem w stanie pojąć umysłowo dane zjawisko czy ideę, wytłumaczyć ją słowami, to, po co ma być potrzebny obraz czy inna forma plastyczna? Dla mnie plastyka jest niezbędną do pokazania tego, czego nie jestem w stanie ująć słowami, zjawisk czysto emocjonalnych, związanych z bardzo krótką chwilą, wrażeniem, jednak o ogromnej sile oddziaływania, które nie pozostawiły mnie niezmiętej.*¹

Zestaw prac, wchodzących w skład części artystycznej doktoratu, poprzedzają dwa ważne dla twórczości Pani Aleksandry Owczarek cykle prac. Pierwszy *Organizm*, wykonany w technikach mieszanych (rysunek i malarstwo na płótnie), doktorantka rozpoczęła w 2014 r. - kontynuując jego realizację do 2016 r. Kolejny, *Serce*, z 2017 r., (nadal otwarty), drukowany na papierze i folii, został opracowany w technikach wklęsłodrukowych trawionych, z wykorzystaniem techniki algrafii.

Problematyka podjęta we wcześniejszych cyklach, odnosi się zarówno do sfery emocjonalno-psychologicznej człowieka, jak i dosłownie biologiczności, czy wręcz fizyczności naszego ciała. Poszczególne zestawy prac są przede wszystkim wyraźną odautorską refleksją, próbą interpretacji ludzkich zachowań, pretekstem do ujawnienia prawdy intymnego, indywidualnego przeżycia i zarazem odczytania tego, co w odniesieniu do człowieka można uznać za uniwersalne. Stając się środkiem przekazu w rozmowie z samą sobą i odbiorcą.

Sama autorka przewrotnie mówi: *Paradoksem może się wydawać potrzeba utrwalenia odczuć związanych z najtrudniejszymi doświadczeniami w życiu. W moim wypadku pełni to funkcję terapeutyczną, ale wynika też z konieczności pielęgnowania tego, co sprawiło, że jestem taką, nie inną osobą. Nie jest też tak, że były to doświadczenie jednorazowe; raz przeżyte powracają, korzystając z przetartych wcześniej dróg i schematów, trwale zapisanych w osobowości.*²

Naturalną konsekwencją wcześniej zrealizowanych projektów jest ostatni cykl, stanowiący pracę doktorską pt.: *Abruptum*, który powstał w latach 2019-2020. Złożony z 10 wielkoformatowych przestrzennych obiektów graficznych, został zrealizowany w technikach wklęsłodrukowych i algrafii, stanowiąc transpozycję druku z trawionej blachy cynkowej, lub aluminium na transparentne tworzywo sztuczne, z której dopiero był termoformowany finalny kształt obiektu.

W większości prac zestawu, technologiczny proces przeniesienia obrazu z metalowych matryc na obydwie strony płyty PET, odbywał się bezpośrednio za pomocą druku wypukłego i płaskiego. W jednej, wprowadzono dodatkowo, przedruk wklęsłodruku z odbitki na papierze.

Użycie pigmentu, na wybrane warstwy nadrukowanej farby, różnicuje intensywność napięć poszczególnych czarno-białych kompozycji, oraz dodatkowo wzmacnia efekt trójwymiarowości i transparentności. Same prace, to duże realizacje o wymiarach od 70 x 37 x 27 cm, - do 142 x 110 x 22 cm.

Swoją twórczą koncepcję, przy powstawaniu cyklu Aleksandra Owczarek precyzyjnie wskazuje w swoim opisie pracy doktorskiej: *W tym cyklu prac próbuję zatrzymać moment przeżywania skrajnie*

¹ Aleksandra Owczarek, „Opis pracy doktorskiej: *Abruptum*, 2020”, s. 3.

² Aleksandra Owczarek, „Opis pracy doktorskiej: *Abruptum*, 2020”, s. 8.

*silnych, przytłaczających emocji. Jest to dla mnie doświadczenie organiczno-biologiczne, które w tym wymiarze na pewno mogłoby zostać opisane przez specjalistę z tej dziedziny, jako grupa reakcji chemicznych. Ja natomiast odbieram je, jako szereg zjawisk zachodzących w moim ciele sprawiających, że na chwilę zmienia się rzeczywistość. Jest to mieszanina zapadania się, ogromnego ciężaru przy jednoczesnym odczuciu pustki, rozrywania narządów i tkanek ciała. Wrażenie nagłego skoku ciśnienia przy równoległym ustaniu pulsu.*³

To zadanie, jakie w założeniu sobie narzuciła, konsekwentnie realizuje w kolejnych pracach zestawu, poszukując odpowiedniej formy artystycznej wypowiedzi, w obszarze ikonografii osobistych znaczeń i symboli. Nie stara się powielać, nawiązywać, czy polemizować z wcześniejszymi swoimi dokonaniem w tym temacie, lecz świadomie a zarazem intuicyjnie, podejmuje ten motyw, w nowatorskich rozwiązaniach graficznych.

Poszukiwania autorki, pokazują człowieka w całej jego złożoności z obrazem zakodowanych uczuć, pragnień, przełamywania barier, ale również reakcji naszego ciała i jego potrzeb. Stając się wewnętrzną, wręcz podskórną inskrypcją. Każda z grafik *Abruptum* jest w ten sposób nie tylko „projekcją”, ale jednocześnie sposobem zapisu, utrwalenia. Nieustanną rekonstrukcją naszej osobowości, zachowań, gestów, nawyków, towarzyszących emocji i przeżyć. Sumą pamięci, z jej przefiltrowaną czasowo deformacją wrażeń, czy też może tylko grą, pomiędzy tym, co rzeczywiste a wyobrażone?

W swoich graficznych badaniach, Aleksandra Owczarek odwołuje się bezpośrednio do pierwotnej, biologicznej cielesności, artykułowanej narracji naszego ciała – jego pamięci. Najstarsza z nich to pamięć neuronowa, nieświadoma, automatycznie wyzwalająca mechanizmy i pozwalająca na ich spontaniczne użycie. Kolejna, równie pierwotna to pamięć wspierana przez próby i powtórzenia procesów sensomotorycznych, odpowiedzialna za rozwój instynktu samozachowawczego. Jest wreszcie pamięć indywidualna, subiektywna, związana z osobistą historią naszego życia. To pamięć nagromadzonych w ciele uczuć, traum, zastoju emocji, nieustannych przemian, ale będąca jednocześnie potwierdzeniem imperatywu życia i przełamywania barier.⁴

To poszukiwanie siebie, odkrywanie pokładów własnej osobowości i tożsamości, stanowi kolejny ważny kontekst w twórczości artystki.

Graficzne elementy - abstrakcyjnych kompozycji poszczególnych prac *Abruptum*, budują dwie rodziny form. Wokół symbolicznego, centralnego motywu pęknięcia-szczeliny, ścierają się ze sobą dwa odmienne graficzne światy: linearnego, ekspresyjnego systemu z obrazem ciężkiej organicznej materii. Uwagę widza skupiają przede wszystkim wykreowane widmowe „obrazy cielesności człowieka”, sugestywne w formie, o dużym ładunku emocji. Budowane bezpośrednio na prześwietlonych, transparentnych tworzywach, niedookreślone, bardziej zasugerowane, niż realnie odwzorowane. Mocno związane z płaszczyzną, bądź zupełnie od niej oderwane, umieszczone w nasyconych światłem strefach, które je materializuje, jednocześnie stanowiąc równoprawny element konstruowanego obiektu.

³ Aleksandra Owczarek, „Opis pracy doktorskiej: *Abruptum*, 2020”, s. 7.

⁴ Zob. Antoni Kępiński, *Twarz, ręka [w:] Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. Andrzej Mencwel, Warszawa, 2005, s. 212 -223

Z jednej strony to ruchome, drobne, linearne (pozytywowo-negatywowe), wręcz ornamentalne układy, podobne do siatki miniaturowych naczyń krwionośnych, lub zakończeń nerwowych, obejmujące niemal całe powierzchnie grafik (*Abruptum II, Abruptum III, Abruptum VI, Abruptum VIII, Abruptum IX*). Z drugiej - ciemna, gęsta, materia kształtów i płaszczyzn, silnie kontrastująca z tym zastanym systemem (*Abruptum I, Abruptum IV, Abruptum V, Abruptum VII, Abruptum X*).

Autorka, analizuje w ten sposób dualizm rzeczywistości – tego, co niezmiennie, permanentne, stałe i tego, co efemeryczne, ulotne. Prace, mają charakter symbolicznego powiązania form – tej rozpoznawalnej ludzkiej, momentami zredukowanej tylko do odczuwalnego śladu obecności człowieka, z tym, co wspomnianą formę wypełnia, otacza i jednocześnie buduje.

Somatyczne, trójwymiarowe kształty poszczególnych obiektów, formowane za pomocą wysokich temperatur (na ostatnim etapie realizacyjnym) – sprawiają, niejednokrotnie wrażenie celowo zatrzymanych w trakcie procesu przemiany, dodatkowo podkreślając element symbolicznego „aktualizowania” się materii. Ekspresja, ściiera się tu często z improwizacją, wyrafinowaną stylizacją i ideologicznym, przekazem, dając odbiorcy nieograniczone możliwości odszukiwania ukrytych znaczeń lub aluzji i interpretowania ich na swój własny sposób.

Cechą, zwracającą uwagę we wszystkich prezentowanych pracach jest ich monumentalność. Jej źródłem jest nie tylko sam format, ale przede wszystkim zastosowanie makro-zbliżenia, powiększonych do nadnaturalnej skali wybranych elementów, oraz ich kompozycyjne zamknięcie w ciasnej, embrionalnej przestrzeni uformowanych obiektów. Niektóre z nich, poprzez swoją specyficzną formę - ewoluują w stronę autonomicznego symbolu, bądź znaku.

Mgr Aleksandra Owczarek swoje graficzne „uniwersum” buduje od początku pracy twórczej niezwykle konsekwentnie. Świadczą o tym nie tylko kolejne powstające prace, ale także sposób ich komponowania, użyte środki warsztatowe, oraz nowatorskie rozwiązania w zakresie różnych metod druku matrycy graficznej, przy wykorzystaniu termoplastycznych właściwości tworzyw sztucznych. W szerokim arsenale elementów formy, jakich używa doktorantka zwracają uwagę negatywowe kontrasty, charakterystyczna ekspresyjna linia i nasycona plama, precyzyjne operowanie światłem, bogate monochromatyczne natężenia walorowe. Od delikatnych laserunkowych malarskich płaszczyzn, do ostrych wręcz reliefowych działań strukturalnych.

Warsztat graficzny, w twórczości autorki ma znaczenie decydujące. Wykorzystuje szerokie spektrum możliwości, jakie daje proces adaptacji wklęsłodrukowej matrycy, w nowych, często improwizowanych - sposobach graficznego zapisu i eksperymentach formalnych. Przekonująco uzasadnia taką postawę w swoim opisie pracy:

Często nie przywiązywałam bardzo dużej wagi do obrazu utrwalonego na matrycy, bo też wiedziałam, że nie będzie się on przekładać na ostateczny kształt budowanych przy jej użyciu prac. Na ogół skupiałam się na stworzeniu powierzchni, właśnie materii graficznej, z przewijającymi się w niej prostymi znakami czy abstrakcyjnymi formami, która posłużyć mi miała do drugiego etapu, czyli faktycznego budowania obrazów. Teraz zyskałam trzeci etap, czyli nadawanie grafice formy przestrzennej. Stał się on podwójnie fascynujący, gdyż tworząc prace jednocześnie uczyłam się używać materiału, panować nad jego właściwościami, niejednokrotnie będąc zaskakiwaną efektami swoich działań.⁵

Doceniam tę deklarowaną przez doktorantkę warsztatową skromność, ten rodzaj badawczej postawy artystycznej, która w mojej twórczości ma również generalne znaczenie. Jednak jak wiemy, to nie

⁵ Aleksandra Owczarek, „Opis pracy doktorskiej: *Abruptum*, 2020”, s. 7.

techniczne eksperymenty decydują o powstaniu dobrej pracy, choć mają w tym znaczący udział, ale symbioza w zestrojeniu idei – określonego myślenia graficznego ze sprawnością w posługiwaniu się warsztatowymi środkami. Nie mam wątpliwości, że praca doktorska *Abruptum*, dowodzi tej artystycznej samokontroli Pani Aleksandry Owczarek, jest jednocześnie podsumowaniem i dopełnieniem wcześniejszych realizacji doktorantki, a zarazem, może stanowić znakomity punkt wyjścia do kolejnych poszukiwań i doświadczeń.

Rozważania i komentarze teoretyczne mgr Aleksandry Owczarek w integralnej części pracy doktorskiej, jakim jest opis pracy, przekonują mnie o jej biegłości w precyzowaniu i formułowaniu celów artystycznych, oraz dużych możliwościach w zakresie werbalizacji problemów plastycznych przez doktorantkę. Ma to niewątpliwie znaczenie, dla potwierdzenia kwalifikacji w pracy naukowo-dydaktycznej (w szkolnictwie artystycznym). Teksty autorki dotyczą bezpośrednio procesu realizacyjnego cyklu *Abruptum*, mają charakter programowych idei, definiowanych z pełną jasnością i czytelnością, świetnie dopełniając charakter autorskiego procesu twórczego. Wypowiedzi te przez pryzmat wyjątkowej szczerości i prostoty wymykają się wszelkiej nadinterpretacji. Wyłania się z tego obraz artystki dojrzałej, która przede wszystkim zabiega o własną twórczą niezależność i odrębność.

Konkluzja

Twórczość mgr Aleksandry Owczarek jest oparta na oryginalnej koncepcji artystycznej, z której autorka świadomie i konsekwentnie korzysta. Jej realizacje graficzne są wykonane na wysokim poziomie artystycznym, warsztatowym i merytorycznym. Rozmiar i jakość dorobku twórczego zasługuje na uznanie. Zaangażowanie, warsztatowy profesjonalizm, oraz świadomość zjawisk zachodzących w sztuce, pozwalają Pani Aleksandrze Owczarek osiągać bardzo dobre wyniki zarówno w pracy twórczej jak i pedagogicznej. Aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym, w programach z zakresu popularyzacji nauki i sztuki, oraz edukacji plastycznej. Osobiście odbieram Panią Aleksandrę Owczarek, jako uzdolnioną artystkę, oraz pedagoga.

Podsumowując dorobek artystyczny, dydaktyczny i organizacyjny, doceniając oryginalny wkład w rozwój sztuk pięknych - stwierdzam, że doktorantka spełnia wymogi potrzebne do przeprowadzenia przewodu doktorskiego wynikające z art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule naukowym, oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki.

Zdecydowanie popieram wnioski Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie o nadanie mgr Aleksandrze Owczarek stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i restauracja dzieł sztuki.

Z poważaniem
dr hab. Marek Zajko, prof. UMK

